

TYGODNIK WILEŃSZCZYZNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

- Nowa ulica w Wilnie: upamiętni polskiego architekta **str. 2**
- „Belaruskalij” domaga się od Litwy ponad 12 miliardów dolarów odszkodowania **str. 3**
- Projekt Narodowej Sali Koncertowej wśród najlepszych na świecie **str. 7**

Rota

- Gala finałowa konkursu „Polak Roku 2024” w Domu Kultury Polskiej w Wilnie **str. 1**

- Podczas kryzysów strzeżcie się agentur **str. 4**

PRENUMERATA 2025

**Do 19 lutego
trwa prenumerata
na marzec
2025 roku.**

**Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

30-lecie Zespołu Pieśni i Tańca „Znad Mereczanki”

Ambasador kultury rejonu

FOT. SALCININKALIT

W sobotę, 1 lutego, Zespół Pieśni i Tańca „Znad Mereczanki” obchodził swoje 30-lecie. Z tej okazji w Centrum Kultury w Solecznikach odbył się wyjątkowy jubileuszowy koncert! To była niezwykła okazja, by wspólnie celebrować trzy dekady kultywowania tradycji, barwnych strojów, żywołowej muzyki i autentycznego folkloru. Prawdziwe święto kultury ludowej!

Wśród licznie zgromadzonej publiczności nie zabrakło dostojnych gości. Złożyć gratulacje (Dokończenie na str. 4)

81. rocznica zbrodni we wsi Koniuchy
w rejonie solecznickim

Zginęli niewinni ludzie...

Koniuchy – mała wieś w rejonie solecznickim, która w 1944 roku ucierpiała z powodu okrucieństwa sowieckich partyzantów. W nocy z 28 na 29 stycznia otaczając wioskę popełnili zbrodnię na miejscowej ludności w odwecie za ich opór przeciwko rabunkom i wykorzystywaniu. Podpalono domy, a uciekających z nich ludzi rozstrzeliwano. (Dokończenie na str. 6)

FOT. SALCININKALIT

Polska dofinansuje renowację zabytków w Wilnie

FOT. TERESA WOROBIEJ

Prace renowacyjne na wileńskich nekropoliach oraz konserwacja polichromii w Kaplicy Suzina w Wilnie otrzymały dofinansowanie w ramach programu „Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą”. (Dokończenie na str. 2)

Nowa ulica w Wilnie: upamiętni polskiego architekta

Na mapie Wilna znajdzie się ulica, która upamiętni polskiego architekta Antoniego Forkiewicza. Taka decyzja zapadła na posiedzeniu Rady Samorządu m. Wilna dn. 29 stycznia.

Ulica, której patronem zostanie Antoni Forkiewicz (lit. A. Forkevičiaus gatvė), mieści się na terenie starostwa Ponary i łączy ulice Juodšilių i Baltosios Vokės.

Jak podkreśliła wcześniej na posiedzeniu Komitetu Rozwoju Miasta Gaiva Auglienė, kierowniczka Działu Administrowania Gruntami i GIS Samorządu m. Wilna, „warto upamiętnić tego architekta, inżyniera i urbanisty, którego metody i zasady zostały wykorzy-

stane przy planowaniu i tworzeniu osiedli przedmieść Wilna”.

„Antoni Forkiewicz jest polskim architektem. Jako urbanista i architekt stworzył nową, nowoczesną jak na tamte czasy zasady kształtowania przedmieść jako odrębnych minicentrow. To właśnie on przygotował plany urbanistyczne dostosowane do miasta Wilna, tj. zakładanie osiedli na obrzeżach Wilna. Powstające wówczas przedmieścia Wilna, między innymi Ponary, Nowa Wilejka, Porubank, były planowane i realizowane według stworzonych przez niego schematów urbanistycznych” – powiedziała Gaiva Auglienė.

Antoni Forkiewicz urodził

się 9 maja 1905 roku w Uciańcu. W 1934 roku ukończył Wydział Architektury na Politechnice Warszawskiej. Po studiach przyjechał do Wilna. W 1936 r. opracował szczegółowy referat z mapami zatytułowany „Wilno funkcjonalne”, mający na celu zdefiniowanie planowania Wilna z podziałem na funkcje. Zaproponował, aby dzielnice te były równomiernie rozmieszczone wokół centrum miasta i oddzielone pasami zieleni. Od 1945 roku był związany z Gdańskiem. Zmarł tam 3 maja 1968 roku. Pochowany na Cmentarzu Srebrzysko w Gdańsku.

Fot. Marlena Paszkowska

Banknoty euro ulegną zmianie - na jednym z nich ma być wizerunek Polki

Europejski Bank Centralny (EBC) wstępnie wybrał projekty nowych banknotów euro, na których znajdują się ptaki, rzeki, budynki, ale także znane postacie, w tym Polka.

„Nowe banknoty będą symbolizować naszą wspólną tożsamość europejską i różnorodność, która czyni nas silnymi” – powiedziała prezes EBC Christine Lagarde.

Dla nowych wzorów euro wybrano dwa motywy.

Pierwszy to „Kultura europejska” – temat ten skupi się m.in. na wybitnych postaciach europejskiej historii i nauki. Wśród znanych postaci, któ-

re mają znaleźć się na banknotach europejskiej waluty jest Polka, laureatka Nagrody Nobla w

dziedzinie fizyki i chemii Maria Skłodowska-Curie (może się znaleźć na banknocie o nominale 20 euro), niemiecki kompozytor Ludwig van Beethoven oraz włoski malarz i erudyta Leonardo da Vinci. Druga strona

banknotu może przedstawiać artystów ulicznych, bibliotekę lub uniwersytet.

Drugim z tematów jest „Rzeka i ptaki” – motyw podkreślający siłę i różnorodność europejskiej przyrody.

W tym roku EBC powoła jury i zorganizuje konkurs graficzny, w którym będą mogli wziąć udział projektanci z całej Unii Europejskiej. W 2026 roku obywatele Unii Europejskiej będą mogli wyrazić swoje preferencje dotyczące wyselekcjonowanych projektów. Nowe banknoty zostaną wprowadzone do obiegu stopniowo od 2026 roku.

Na podst. DPA

Polska dofinansuje renowację zabytków w Wilnie

(Dokończenie ze str. 1)

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP w ramach programu „Ochrona Dziedzictwa Kulturowego za granicą” dofinansuje 31 projektów na łączną kwotę ponad 7 mln zł.

Przedsięwzięcia będą realizowane w trybie jednorocznym (w 2025 r.) lub dwuletnim (w latach 2025-2026).

Jak podkreśla resort kultury Polski, celem programu „Ochrona dziedzictwa kulturowego za

granicą” jest poprawa stanu zachowania i wzmocnienie ochrony dziedzictwa kulturowego znajdującego się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz upowszechnianie wiedzy na jego temat.

Dotacje w ramach tego programu otrzymały dwa projekty na Litwie:

- konserwacja polichromii (etap II) we wnętrzu Kaplicy Suzina przy kościele Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Pan-

ny w Wilnie (franciszkański). Wysokość dofinansowania: 200 000,00 zł. Wnioskodawca: Prowinacja Św. Maksymiliana Marii Kolbego Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych w Polsce (franciszkańców);

- prace renowacyjne na wileńskich nekropoliach na Litwie. Wysokość dofinansowania: 299 795,00 zł. Wnioskodawca: Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Ceny ziemi uprawnej w UE. Gdzie jest najtaniej?

Europejski Urząd Statystyczny udostępnił dane dotyczące ceny ziemi uprawnej w krajach Unii Europejskiej w 2023 roku. Najwięcej za hektar płacono na Malcie, a najmniej w Chorwacji.

Jak wynika z danych, w krajach UE cena 1 ha gruntów ornych była bardzo zróżnicowana. Najwyższe ceny były na Malcie – średnio aż 283 tys. euro za hektar (w tym kraju jest ograniczona dostępność gruntów rolnych). Wysokie ceny wystąpiły też w Holandii (91,2 tys. euro), Luksemburgu (42,5 tys. euro), Austrii (38 tys. euro) i Irlandii (35,1 tys. euro).

Natomiast najniższe ceny gruntów ornych były w Chorwacji (4,5 tys. euro) i na Łotwie (4,6 tys. euro). Niskie ceny były też na Słowacji (5,2 tys. euro) i Litwie (5,4 tys. euro).

W Polsce hektar ziemi uprawnej kosztował średnio 13,9 tys. euro.

Eurostat podał też dane, dotyczące ceny gruntów w poszczególnych regionach państw.

Poza Maltą, najwyższe średnie ceny za hektar były w Wiedniu (189 tys. euro), we Flevoland w Holandii (178,1 tys. euro) i na hiszpańskich Wyspach Kanaryjskich (148,2 tys. euro). Najniższe ceny odnotowano w szwedzkich regionach Övre Norrland (2 tys. euro) i Mellersta Norrland (2,4 tys. euro).

W Polsce jest duże regionalne zróżnicowanie cen ziemi uprawnej. Najdrożej za hektar płacono w woj. wielkopolskim (18,8 tys. euro), a najmniej – w zachodniopomorskim (7,6 tys. euro).

Na Litwie najdroższa ziemia uprawna była w regionach centralnych i zachodnich (5,5 tys. euro), a niższa w regionie wileńskim (4,1 tys. euro).

Fot. Iwona Klimaszewska

Od 1 lutego zakaz połowu szczupaka

Od 1 lutego do 30 kwietnia na Litwie obowiązuje zakaz połowu szczupaka – przypomina Ministerstwo Środowiska. Celem zakazu połowu szczupaka jest zapewnienie ochrony szczupaków przed tarlami i w jego trakcie.

Ministerstwo Środowiska zwraca też uwagę na to, że od 1 stycznia do 20 kwietnia nie wolno prowadzić połowu ryb z wykorzystaniem małych rybek. Zakaz ten nie obowiązuje wędkarzy wędkujących w wodach Mierzei Kurońskiej, ponadto kawałek ryby może być wykorzystany jako przynęta.

Półw miętusa jest dozwolony od 1 lutego, ponadto od tego dnia dozwolone jest także wędkowanie nocą na rzece Niemen od ujścia rzeki Gėgė do Mostu Jurbarko oraz na rzece Niewiaża od ujścia do mostu w Bobtach (lit. Babtai).

Obecnie w rzekach, mających znaczenie dla migracji łososi i troci, można łowić ryby, posiadając bilet wędkarski. Ale osoby, które chcą zabrać ze sobą złowionego łososia lub troć, muszą jednak kupić kartę wędkarską uprawniającą do połowu tych ryb.

Od 1 stycznia do 30 kwietnia podczas jednego połowu wolno złowić jednego łososia lub jedną troć o długości nie mniejszej niż 65 cm. Obowiązkowe jest składanie sprawozdania o złowionych łososiach i trociach.

Resort środowiska przypomina, że osoby łowiące pstrągi potokowe, muszą je wypuścić, z wyjątkiem połowów na odcinku rzeki Mereczanka od mostu Ožkelaičiai do granicy państwowej Litwy i Białorusi, gdzie organizowane są ograniczone połowy. Podczas jednego połowu wolno złowić nie więcej niż dwa pstrągi potokowe (nie mniejsze niż 30 cm i nie większe niż 40 cm) lub dwa lipienie (łącznie liczba tych ryb nie może przekroczyć 2 sztuk).

Na podst. am.lrv.lt

TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kołosowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Sławomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sużany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/autorów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie im. Jana Olszewskiego

Projekt finansowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej w konkursie „Polonia i Polacy za granicą 2024 – wydarzenia i inicjatywy polonijne”

„Rail Baltica”

Rozpoczyna się wykup gruntów na odcinku Wilno - Kowno

Niektórzy właściciele nieruchomości na odcinku Wilno - Kowno już niedługo będą musieli pożegnać się ze swoimi budynkami, czy działkami. Na wykup nieruchomości państwo zamierza przeznaczyć miliony euro.

Politycy zamierzają dać zielone światło linii kolejowej Kowno-Wilno w ramach projektu „Rail Baltica”. Procedury pozyskiwania gruntów na potrzeby publiczne rozpoczną się po przyjęciu projektu uchwały przez Rząd Republiki Litewskiej i mają potrwać do 2027 roku.

Ponadto ma się rozpocząć projektowanie głównej linii łączącej Kowno z Wilnem oraz połączeń regionalnych z Koszedarami, Jewiami i Landwarowem.

Ministerstwo szacuje, że na potrzeby publiczne zajętych zostanie łącznie 2515 działek, a ich łączna powierzchnia wyniesie 1702 ha.

Według wstępnych danych wykup gruntów na potrzeby publiczne będzie kosztować około 100 mln euro. Każdy mieszkaniec, którego działka lub nieruchomość znajduje się na obszarze trasy kolejowej tego projektu,

otrzyma zapłatę. Wycena nieruchomości dokonywana będzie przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego.

W związku z realizacją projektu „Rail Baltica” wstępnie konieczne jest wykupienie 154 domów mieszkalnych na terenie całej Litwy.

Projekt „Rail Baltica” łączący pięć krajów – Polskę, Litwę, Łotwę, Estonię, Finlandię miał zostać ukończony do 2026 roku, uważa się jednak, że jego realizacja, ze względu na nowe wyzwania, potrwa dłużej.

Na podst. TV3.lt

Za sprawdzanie matury nauczyciele zarobią więcej

W tym roku o 15 proc. wzrosną stawki dla nauczycieli sprawdzających prace maturalne – poinformowała Narodowa Agencja Oświaty (NŠA).

Za sprawdzanie części ustnej egzaminu z języka obcego (angielski, francuski, niemiecki) starszy egzaminator i egzaminator dostaną 11 euro za godzinę.

Egzaminatorzy na egzaminie maturalnym z języka litewskiego i literatury (część druga) otrzymają 10,67 euro za sprawdzanie jednej pracy. Za sprawdzanie prac z pozostałych przedmiotów

(część druga) nauczyciele otrzymają 7,96 euro.

Wynagrodzenie każdego egzaminatora uzależnione jest od liczby sprawdzonych prac i przedmiotu nauczania. Nauczyciele sprawdzający prace maturalne otrzymu-

ją jednocześnie średnie wynagrodzenie za swoją pracę w szkole.

NŠA przypomina, że w tym roku po raz pierwszy odbędą się państwowe egzaminy maturalne z ekonomii i przedsiębiorczości, filozofii, technologii inżynierskich, języka białoruskiego jako ojczystego oraz języka rosyjskiego jako ojczystego. Kolejną nowością jest to, że prace maturalne z języka i literatury litewskiej oraz matematyki (A i B) będą sprawdzane centralnie, w związku z czym zatrudniona zostanie większa liczba egzaminatorów.

W 2024 roku samolotem podróżowała rekordowa liczba pasażerów

W 2024 roku linie lotnicze na całym świecie przewiozły rekordową liczbę pasażerów.

Międzynarodowe Zrzeszenie Przewoźników Powietrznych (IATA) potwierdziło wstępne szacunki za grudzień, z których wynika, że liczba pasażerów osiągnęła nowy rekord. W 2024 roku liczba pasażerów wzrosła o 10,4 proc. w porównaniu z rokiem poprzednim – do 4,89 mld. Dotychczasowy rekord odnotowano w 2019 roku przed pandemią – 4,54 mld pasażerów.

Jak wynika z danych, linie lotnicze zwiększyły liczbę miejsc o 8,7 proc. Jednak popyt wzrósł jeszcze bardziej. Wypełnienie

samolotów wyniosło rekordowe 83,5 proc. – 82,2 proc. w 2023 roku.

Podróże zagraniczne cieszyły się w ubiegłym roku szczególną popularnością. Według IATA od-

notowano tu wzrost o 13,6 proc. Tymczasem liczba osób podróżujących lotami krajowymi wzrosła jedynie o 5,7 proc.

Głównie linie lotnicze z regionu Azji i Pacyfiku przewiozły więcej pasażerów (+16,9 proc.). Liczba pasażerów europejskich linii lotniczych wzrosła o 8,7 proc., a w Ameryce Północnej o 4,6 proc.

IATA prognozuje w tym roku dalszy wzrost liczby pasażerów o 8 proc.

Organizacja ta zrzesza 340 linii lotniczych, do których należy ponad 80 proc. globalnego transportu lotniczego.

Na podst. delfi.lt

„Belaruskalij” domaga się od Litwy ponad 12 miliardów dolarów odszkodowania

Po tym, jak w lutym 2022 r. Litwa wstrzymała tranzyt białoruskich nawozów potasowych, ich białoruski producent „Belaruskalij” wszczął proces arbitrażowy przeciwko Litwie, od której domaga się ponad 12 miliardów dolarów odszkodowania (11,8 miliarda euro) – ogłosił w poniedziałek, 3 lutego, Stały Trybunał Arbitrażowy w Hadze.

Wniosek został złożony 2 grudnia 2024 r., a postępowanie arbitrażowe przeciwko Litwie zo-

stało wszczęte przez białoruską spółkę państwową 17 października 2023 r.

Jak poinformowało LRT, „Belaruskalij” domaga się nie tyle odszkodowania za szkody, ile całkowitego zniesienia sankcji – mówi się, że dąży do tego na wszystkich szczeblach i wszelkimi środkami.

Jak podaje „Belaruskalij”, spółka poniosła straty w związku z zawieszeniem tranzytu przez Litwę od 1 lutego 2022 roku, choć miało to nastąpić dopiero w końcu 2023 roku. Umowę z białoruskim producen-

tem rozwiązały Koleje Litewskie.

Sąd arbitrażowy przeciwko Litwie powstał na początku 2024 roku. Wcześniej w mediach informowano, że „Belaruskalij” żąda odszkodowania w wysokości około 1 miliarda euro.

Przewidywano, że pierwsza rozprawa w sprawie arbitrażowej mogłaby odbyć się w lutym 2026 roku, ale prawdopodobnie termin ten może zostać przesunięty.

Zazwyczaj sprawy tego typu trwają około 3-5 lat.

Na podst. ELTA

Papieska intencja modlitewna na luty

„Bóg nieustannie wzywa młodych”

„Bóg nieustannie wzywa młodych, także dzisiaj, niekiedy w sposób, jakiego nie jesteśmy w stanie sobie wyobrazić” – przypomina papież Franciszek w filmie, promującym papieską intencję modlitewną na luty.

O modlitwę w intencji młodych ludzi, rozważających powołanie do kapłaństwa i życia zakonnego, prosi Ojciec Święty.

„Kiedy miałem 17 lat, uczyłem się i pracowałem. Miałem swoje własne plany. W ogóle nie myślałem o zostaniu księdzem – mówi papież Franciszek, podkreślając, że sytuacja zmieniła się, gdy spotkał Boga, który na niego czekał. – Jednak pewnego dnia wszedłem do kościoła... Bóg tam był i czekał na mnie!”.

Zaznacza też, że Bóg także dziś nieustannie wzywa młodych ludzi, jednak czasem Jego głos pozostaje nieusłyszany, „ponieważ jesteśmy zbyt zajęci własnymi sprawami, własnymi planami, a nawet własnymi działaniami w Kościele”.

Papież podkreśla, że Bóg wzywa młodych ludzi „niekiedy w sposób, jakiego nie jesteśmy w stanie sobie wyobrazić”, np. poprzez sny i niepokoje, które odczuwają oni w sercach.

„Zaufajmy młodzieży! Przede wszystkim jednak zaufajmy Bogu, bo On powołuje każdego” – prosi Ojciec Święty. Zaprasza też do modlitwy o to, aby wspólnota Kościoła „przyjęła pragnienia i wątpliwości młodych ludzi”, którzy czują w sercu Chrystusowe powołanie.

W Wilnie wyświęcono dwóch nowych diakonów

Metropolita wileński, arcybiskup Gintaras Grušas udzielił 1 lutego święceń diakonatu dwóm klerikom VI roku Wileńskiego Seminarium Duchownego im. św. Józefa.

Uroczystość odbyła się w kaplicy seminarialnej. Do grona diakonów zostali przyjęci: Robert Gaičauskas i Tomasz Lucjan Jundo.

Robert Gaičauskas pochodzi z parafii Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Trokach, a Tomasz Lucjan Jundo – z parafii św. Piotra Apostoła w Solecznikach.

Diakon to najniższy stopień sakramentu święceń kapłańskich. Diakoniat jest zazwyczaj przygotowaniem do przyjęcia święceń kapłańskich. Diakoni mogą udzielać chrztu, rozdawać Komunię świętą, czytać Ewangelię, przewodniczyć nabożeństwom, ale nie Mszy św., prowadzić pogrzeby.

Fot. FB/Seminarium Duchowne im. św. Józefa w Wilnie

Litwa przekaze Mołdawii generatory prądu

Litewski rząd reaguje na prośbę Mołdawii o pomoc i przekaze temu krajowi, zmagającemu się z poważnymi wyzwaniami w sektorze energetycznym, generatory energii elektrycznej.

Zgodnie z rozporządzeniem, przyjętym przez Radę Ministrów, Litwa przekaze Mołdawii dziewięć agregatów prądotwórczych. Kraj ten zmagają się z poważnymi wyzwaniami w sektorze energetycznym, ponieważ Rosja stosuje szantaż energetyczny w celu destabilizacji sytuacji w kraju.

„Wsparcie w postaci generatorów jest udzielane reagując na prośbę Mołdawii o pomoc międzynarodową, dotyczącą zapotrzebowania na sprzęt do wytwarzania energii elektrycznej. Łączna wartość wsparcia wynosi 68 176 euro” – czytamy w komunikacie rządowym.

Fot. Marian Paluszkiwicz

NOWINY Znad Solczy

(Dokończenie ze str. 1)
z okazji dostojnego jubileuszu przybyli mer rejonu sołecznickiego Zdzisław Palewicz, poseł na Sejm RL Jarosław Narkiewicz, chargé d'affaires Rzeczypospolitej Polskiej, kierownik Ambasady RP na Litwie Grzegorz Marek Poznański, Konsul Generalny RP na Litwie Dariusz Wiśniewski, dyrektor administracji samorządu Grzegorz Jurgo, starosta gminy jaszunskiej Zdzisław Mażejko,

leńskiej. Na scenie zaprezentowano zarówno klasyczne utwory, które na przestrzeni lat stały się znakiem rozpoznawczym zespołu, jak i nowe, specjalnie przygotowane na jubileusz pieśni i choreografie.

Zespół „Znad Mereczanki” swym rodowodem sięga 1995 roku. Inicjatywa założenia zaistniała w owym czasie wśród mieszkańców Jaszun. Założycielką, pierwszą i obecną kierowniczką

ksiądz Józef Aszkiełowicz i ojciec Oleg Pristawko, delegacje z zaprzyjaźnionych z zespołem gmin w Polsce – Zbójnej, Smerzyna, Krakowa, Augustowa.

Już od pierwszych chwil koncertu publiczność mogła poczuć niezwykłą atmosferę tego wydarzenia. Scena rozbłysła feerią kolorów, a członkowie zespołu, ubrani w tradycyjne stroje regionalne, wprowadzili widzów w świat pieśni i tańców inspirowanych kulturą Polski i Ziemi Wi-

zespołu jest Maria Alencynowicz. Obecnie zespół liczy 74 osoby i łączy cztery pokolenia.

Jubileuszowy koncert zespołu był nie tylko pięknym podsumowaniem trzech dekad, pełnych artystycznych sukcesów, ale także wyjątkową okazją do refleksji nad dorobkiem, który przez te lata udało się stworzyć. Każdy taniec, każda melodia – to część wyjątkowej opowieści, która nieustannie się rozwija. To historia, tworzona przez wspólnotę osób różnych po-

Ambasador kultury rejonu

koleń, którzy przez wspólną pasję łączą się w jedno. 30 lat na niwie artystycznej, na niwie niesienia tysiącom ludzi wzruszeń i odczuć artystycznych, na niwie szczepienia miłości do piękna folkloru ojczystego, kształtowania postawy szczerzego patriotyzmu.

Zespół otrzymał wiele odznaczeń i wyróżnień, został nagrodzony medalem za zasługi w krzewieniu polskości na Litwie – w 2003 roku od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, w 2024 roku uzyskał medal Pamiątkowy z okazji 35-lecia Sołecznickiego Oddziału Rejonowego Związku Polaków na Litwie.

Podczas swej działalności zespół wielokrotnie prezentował gminę jaszunską na okolicznościowych uroczystościach na terenie rejonu sołecznickiego, występował w różnych zakątkach Litwy i poza granicami kraju: w Polsce, Niemczech, na Węgrach.

Przez te trzy dekady zespół stał się nie tylko miejscem, gdzie kultywuje się tradycje, ale również przestrzenią, w której rodzą się przyjaźnie, emocje i wspomnienia. To miejsce, gdzie spotykają się pasja, talent, zaangażowanie i tradycja, tworząc coś, co wykracza poza granice sceny. Nie sposób w taki szczególny dzień było ominąć i nie skierować wyrazy wdzięczności do osób, których praca tworzy fundament działalności zespołu. Szczególnie podziękowania skierowano pod adresem nieustraszonej kierowniczki zespołu Marii Alencynowicz. Wyrazy szacunku należą się także Natalii Godowszczykowej, potrafiącej

odnaleźć, dopasować do zespołu i przywrócić szczególne brzmienie mniej lub bardziej znanym utworom ludowym. Starannie dobrane, wyreżyserowane tańce, pięknie stworzona choreografia – to jest

zabrakło odznaczeń, słów uznania i podziękowań dla zespołu. Decyzją Rady Związku Polaków na Litwie 31 stycznia 2025 roku zespół pieśni i tańca „Znad Mereczanki” został odznaczony Złotą Odznaką

prawdziwa sztuka, jakiej dokonuje Aleksandra Godowszczykowa. Serdeczne podziękowania zostały skierowane także do Aleksandra Godowszczykowa, który w ciągu 30 lat przygrywa kapeli i dba o harmonię jej brzmienia.

ZPL za zasługi w krzewieniu polskości na Litwie. Z rąk wiceprezesa ZPL rejonu Zdzisława Palewicza, kierownik zespołu Maria Alencynowicz odebrała medal i świadectwo uhonorowania złotą odznaką za zasługi w krzewieniu polskości

W toku koncertu zespół zaprezentował najlepsze utwory swego barwnego repertuaru, a także najnowsze aranżacje, łączące folklor z elementami współczesnymi. Pięknie zdobione stroje ludowe, dźwięczne głosy, perfekcyjna synchronizacja tańca i energia wykonawców sprawiły, że każdy utwór był nagradzany głośnie brawami publiczności.

Wieczór zakończył się wspólnym odśpiewaniem pieśni „Znad Mereczanki” – swoistego hymnu zespołu. Publiczność owacyjnie na stojąco wyraziła swoje uznanie dla artystów, którzy swoją pasją i talentem stworzyli niezapomniane widowisko.

Po zakończeniu koncertu nie

na Litwie za podpisem prezesa ZPL Waldemara Tomaszewskiego.

– Spójrzmy na tę scenę jeszcze raz i upewnijmy się jacy piękni to są ludzie. Ludzie tworzący wspaniały zespół „Znad Mereczanki”, który powstał 30 lat temu, który jest teraz i który będzie w przyszłości – powiedział mer rejonu Zdzisław Palewicz, w imieniu samorządu rejonu sołecznickiego, wręczając zespołowi kupon na 3000 euro.

Podziękowania za kultywowanie tradycji i wkład w rozwój kultury rejonu sołecznickiego, Wileńszczyzny i całej Litwy zespołowi złożył poseł na Sejm RL Jarosław Narkiewicz.

Fot. salcinikai.lt

W wspólnotach działkowców planuje się urządzenie na wpół podziemnych punktów zbiórki odpadów

Krok w kierunku czystszej środowiska

Samorząd Rejonu Wileńskiego ogłasza nową inicjatywę ochrony środowiska: w latach 2025–2026 planowane jest utworzenie na wpół podziemnych placów punktów zbiórki odpadów w wspólnotach działkowców. Ta inicjatywa nie tylko przyczyni się do efektywniejszego zarządzania odpadami, ale również pomoże rozwiązać problem zorganizowania zbiórki odpadów z indywidualnych pojemników na terenach wspólnot ogrodnich, gdzie jest to dość trudne do wykonania.

„To krok naprzód w kierunku stworzenia wygodniejszego i czystszej środowiska dla mieszkańców rejonu wileńskiego. W wspólnotach działkowców, gdzie w przeszłości podjęte decyzje dotyczące zagospodarowania przestrzennego stworzyły pewne wyzwania, takie jak wąskie drogi utrudniające przejazd transportu odbierającego odpady, czy brak miejsca na pojemniki na odpady komunalne, na wpół podziemne punkty zbiórki będą doskonałym rozwiązaniem, które wprowadza-

my już w tym roku” – mówi wicemercer rejonu wileńskiego dr. Danuta Narbut.

Ze środków budżetu samorządowego

Wicemercer dr. Danuta Narbut zaznacza, że pojemność na wpół podziemnych kontenerów jest pięć razy większa niż tradycyjnych pojemników. Jeden pojemnik zastępuje pięć standardowych pojemników, a jeden punkt z na wpół podziemnymi kontenerami odpowiada dwudziestu tradycyjnym pojemnikom naziemnym. Odpady w tych kontenerach są

znacznie lepiej izolowane od środowiska, wolniej się psują i nie wydzielają nieprzyjemnych zapachów. Ponadto, dzięki większej pojemności, pojemniki będą opróżniane rzadziej, co przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza, hałasu oraz kosztów obsługi.

Współpraca z przewodniczącymi wspólnot działkowców

Do 31 maja 2025 r. przewodniczący wspólnot ogrodnich muszą wyznaczyć miejsca odpowiednie dla na wpół podziemnych

punktów zbiórki odpadów. Miejsca te muszą zostać uzgodnione na ogólnym zebraniu członków wspólnot ogrodnich, a współrzędne wybranych lokalizacji oraz protokoły zebrania muszą zostać przekazane administracji Samorządu.

„Zapraszamy wspólnoty działkowców do aktywnego udziału. Tylko wspólnie możemy osiągnąć najlepsze wyniki i zapewnić, że nowe punkty zbiórki będą odpowiadały potrzebom mieszkańców. Ta inicjatywa nie dotyczy jedynie przepisów, ale także współpracy i wspólnego celu” – zachęca wicemercer dr. Danuta Narbut.

Samorząd przypomina, że miejsca przeznaczone na punkty zbiórki muszą znajdować się na gruntach państwowych. Punkty te powinny być wygodne w użytkowaniu i w obsłudze – powinny być łatwo dostępne dla transportu odbierającego odpady. Należy unikać miejsc, które mogą stanowić zagrożenie dla zbiorników wodnych lub innych naturalnych obszarów.

Punkty zbiórki będą dosto-

sowane do wielkości wybranego terenu oraz istniejącej infrastruktury, co określi liczbę i pojemność kontenerów. Prace przygotowawcze już się rozpoczęły zgodnie z decyzją Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego z dnia 20 grudnia 2024 r., nr T3-408 „W sprawie zatwierdzenia zasad gospodarki odpadami w rejonie wileńskim” punktu 3 oraz postanowieniami punktu 27 Regulaminu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Samorządu Rejonu Wileńskiego zatwierdzonych tą decyzją.

Po wybraniu odpowiednich lokalizacji, przewodniczący wspólnot działkowców powinni przekazać wszystkie niezbędne informacje do głównej specjalistki Wydziału Ochrony Środowiska Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego, Tatiany Ringelevičienė, na adres e-mail: tatjana.ringeleviciene@vrsa.lt. W razie pytań można kontaktować się telefonicznie pod numerem +370 5 240 1377.

Razem stwórzmy czystszy rejon wileński!

Warsztaty robienia świec woskowych „Pomyśl życzenie”

Małe arcydzieła

Świece z wosku pszczelego stanowią doskonałą alternatywę dla świec parafinowych. Są pozyskiwane naturalnie – wosk pszczeli powstaje w procesie produkcji miodu i budowania uli przez pszczoły. Głęboki, złotawy kolor świec pszczelich oraz ich przyjemny zapach to wspaniały dodatek do każdego domu.

W sklepach, na kiermaszach i w Internecie można kupić wiele przepięknych świec woskowych o tradycyjnych lub nietypowych kształtach. Szczególną jednak przyjemność i dumę sprawia sa-

modzielne wykonanie świecy. 29 stycznia Centrum Kultury w Rudominie zaprosiło chętnych do wzięcia udziału w warsztatach twórczych robienia świec woskowych „Pomyśl życzenie”. Chęć udziału w zajęciu wyrazili seniorzy, dorośli oraz dzieci. Podczas warsztatów uczestnicy poznali proces produkcji świec, dowiedzieli się, na co należy zwracać uwagę podczas pracy i czego unikać, a także jakie korzyści niesie palenie świec z wosku pszczelego.

Po części teoretycznej uczest-

nicy przystąpili do pracy, kierując się szczegółową instrukcją. Proces tworzenia świec tak ich pochłonął, że zapomnieli o upływie czasu. Tworząc świece, świetnie się bawili. Własnoręcznie wykonane i udekorowane świece uczestnicy warsztatów mogli zabrać do domu. Te małe arcydzieła posłużą jako idealna ozdoba mieszkania lub oryginalny prezent dla bliskiej osoby. Organizatorem warsztatów było Centrum Kultury w Rudominie.

Inf. i foto Centrum Kultury w Rudominie

Pierwsze w tym roku decyzje radnych rejonu sołecznickiego

Zachęta na funkcjonariuszy policji

29 stycznia odbyły się pierwsze w tym roku obrady Rady Samorządu Rejonu Sołecznickiego. Wśród przyjętych uchwał było m.in. przyznanie 7 tys. euro dla nowo zatrudnionych policjantów, zmiana opłat za wywóz śmieci, inwestycje w infrastrukturę segregowania odpadów.

Radni podjęli decyzję w sprawie podniesienia opłat za wywóz śmieci. Nowe opłaty obowiązują od 1 lutego 2025 roku. Według obliczeń specjalistów gospodarki komunalnej, mieszkańcy domów wielomieszkańczych za wywóz śmieci zapłacą o 22 proc. więcej, a mieszkańcy domów prywatnych – o 17 proc. więcej.

Samorząd planuje ustawić kontenery na odpady tekstylne i przeprowadzić w placówkach oświatowych kampanię informacyjno-educacyjną, mającą na celu promocję zbiórki i segregowania odpadów. Radni zatwierdzili realizację projektu.

Rada postanowiła, że podczas przyznawania środków na projekty sportowe priorytetowo traktowane będą projekty wsparcia aktywności fizycznej, które przyczyniają się do rozwoju aktywności fizycznej i działalności sportowej osób prawnych (klubów sportowych).

Radni podjęli uchwałę, która ma przyciągnąć więcej policjantów do pracy w Komisariacie Policji Rejonu Sołecznickiego. Uchwała przewiduje przyznanie jednorazowej wypłaty w wysokości 7 tys. euro osobie, która spełnia ustalone kryteria i zobowiąże się do pracowania 5 lat w Komisariacie Policji Rejonu Sołecznickiego.

Bezimienna ulica we wsi Świeniec na terenie gminy Gierwiszki otrzymała nazwę Eżerų. Po ustanowieniu granic ulicy i zarejestrowaniu w Rejestrze adresów ponad 20 obiektów zlokalizowanych po obu stronach drogi nr 126 Sołeczники – Butrymańce – Ejszyszki, adresy ulegną zmianie.

Decyzją Rady działki położone we wsi Salki Wielkie (gmina Gierwiszki) zostały uznane za niezbędne na cele użyteczności publicznej. Administracja samorządu zwróci się do Narodowej Służby Ziemi w sprawie wpisania ich na listę działek niepodlegających prywatyzacji. Starostwo planuje na jednej działce budowę placu zabaw dla dzieci, natomiast druga działka przeznaczona jest pod budowę środowiskowego domu samopomocy (lit. Grupinio gyvenimo namai).

Na zakończenie obrad zatwierdzono zaktualizowane przepisy ochrony terenów zieleni i zadrzewień samorządu rejonu sołecznickiego, które określają zasady ochrony, doglądu terenów zielonych i zadrzewień, znajdujących się poza terenami leśnymi na terenie rejonu sołecznickiego, a także prawa i obowiązki osób fizycznych i prawnych w zakresie porządkowania i doglądu terenów zielonych i ich zadrzewienia. Udział w posiedzeniu wzięło 23 radnych.

Zginęli niewinni ludzie...

(Dokończenie ze str. 1)

Tegoroczne obchody pamięci o tragedii we wsi Koniuch rozpoczęły się od wizyty w domu 105-letniej Stanisławy Woronis. Tej pamiętnej nocy kobieta na rękach z małą córeczką uciekała przed mordercami. Na szczęście, spotkany partyzant nie zrobił jej krzywdy, tylko poradził, aby biegła w kierunku rzeki. Kobieta wspomina, że nie wszyscy zabici zostali pochowani na miejsc-

dyrektor administracji samorządu rejonu sołecznickiego, Grzegorz Jurgo, proboszcz parafii butrymańskiej ks. Józef Aszkiełowicz, starosta gminy gierwiskiej Paweł Kazarin, społeczność Gimnazjum im. Anny Krepsztul w Butrymańcach, społeczność lokalna.

Uczniowie Gimnazjum im. A. Krepsztul w Butrymańcach przypomnieli zebranym wydarzenia, które miały miejsce pod koniec stycznia 1944 roku. Masakra w

mnika w Kaniuchach wzbudziło potrzebę ożywienia pamięci. Niestety, zbrodniarze, którzy dokonali masakry w Koniuchach, nigdy nie zostali ukarani. 8 marca 2001 roku Instytut Pamięci Narodowej rozpoczął dochodzenie w tej sprawie. Przesłuchano świadków zamieszkałych w kraju, a także zakończono kwerendę dokumentów w archiwach polskich i zagranicznych. Niemniej jednak w 21 maja 2020 r. śledztwo zostało umorzone z powodu śmierci sprawców masakry i niemożności znalezienia pozostałych sprawców.

Zwracając się do zebranych, mer rejonu sołecznickiego Zdzisław Palewicz podkreślił znaczenie pamięci i uczciwości w podtrzymywaniu pamięci o tej bolesnej tragedii.

– Musimy dążyć do ukazania prawdy. Kiedy w 2004 roku budowaliśmy ten pomnik, nie myśleliśmy o tym, co będzie w 2025 roku i jak będą traktowane wydarzenia w Koniuchach. Teraz stoimy na straży zachowania pamięci, a prawda jest we krwi naszych rodaków i ludzi, którzy tu zginęli. Dziś możemy zadać sobie pytanie, jaką zbrodnię popełnili Danusia Molis, jej matka, rodziny Bandalewiczów, Jankowskich i inni. Była wojna, ale to byli pokojowo nastawieni cywile. Kaci zabili wszystkich i muszą zostać ukarani – mówił mer Zdzisław Palewicz. – Dziś odwiedziłem dom Stanisławy Woronis, ocalałej z masakry. Jedyne, co prosiła przekazać zebranym tu ludziom, to podziękowanie za pamięć – kontynuował.

Posłanka na Sejm Republiki Litewskiej Rita Tamašunienė podziękowała społeczności rejonu sołecznickiego oraz oddziałowi Związku Polaków na Litwie w Sołecznikach za pielęgnowanie tragicznej, naznaczonej krwią historii. Według niej trudno sobie teraz wyobrazić, że w ciągu jednej nocy ludzkie życie zmieniło

się na zawsze. Wiele osób straciło życie, inni musieli znosić śmierć bliskich.

Radca – Konsul Ambasady RP Zbigniew Ciosek podkreślił, że należy pamiętać o tym, czego dokonali sowieccy partyzanci, służący władzy sowieckiej. – Dużo mówi się dziś o prawdzie. Trzeba przyznać, że rząd sowiecki nienawidził Polaków. Polacy ginęli w wielu miejscach: przed wojną byli deportowani i torturowani, zabijani w Katyniu, ginęli tutaj lub kilkadziesiąt kilometrów dalej, w Nalibokach na Białorusi. Wszystko to miało na celu zastraszenie pokojowo nastawionych mieszkańców i narzucenie im własnego komunistycznego porządku – powiedział Zbigniew Ciosek, ciesząc się jednocześnie z aktywnego udziału w obchodach młodych ludzi.

Zachęcając wszystkich do wspólnej modlitwy za dusze zmarłych, ksiądz Józef Aszkiełowicz porównał zmarłych mieszkańców do męczenników i stwierdził, że przegrawszy na ziemi, odnieśli zwycięstwo w niebie, podczas gdy ich kaci, strzelając do pokojowo nastawionych mieszkańców, strzelali do siebie.

Czcząc pamięć zmarłych i tragedię wsi, po przemówieniach przy pomniku złożono kwiaty, zapalono znicze i odmówiono modlitwę.

Kwiaty przy pomniku zmarłych mieszkańców złożyli: pre-

zes Sołecznickiego Oddziału Rejonowego Związku Polaków na Litwie Zdzisław Palewicz i wicemer Józef Rybak, posłanka na Sejm Republiki Litewskiej Rita Tamašunienė, Radca Ambasady RP – Konsul Zbigniew Ciosek, wiceprezesowie Sołecznickiego Oddziału Rejonowego ZPL Waldemar Śliżewski i Grzegorz Jurgo, w imieniu posta na Sejm RL Jarosława Narkiewicz wieniec złożył jego doradca Edgar Alkovskij.

– Ta dziewczyna była bardzo piękna i próbowała uciec, kryjąc się w piwnicy, ale i tam ją zauważono, więc poniosła śmierć – mówi uczestniczka uroczystości, wskazując na grób i dzieląc się wspomnieniami o swoich bliskich. Podczas obchodów odczytano imiona i nazwiska zamordowanych:

- Bandalewicz Andrzej
- Bandalewicz Józef
- Bandalewicz Stefania
- Bandalewicz Stanisław
- Bandalewicz Mieczysław
- Bandalewicz Zygmunt
- Bandalewicz Michalina
- Bobin Antoni
- Bobin Józef
- Bobin Wiktorja
- Bobin Marian
- Bobin Jadwiga
- Bogdan Edward
- Jankowska Stanisława
- Jankowski Stanisław
- Łazakiewicz Józef
- Łazakiewicz Anna
- Łazakiewicz Genowefa
- Łazakiewicz Jania
- Marcinkiewicz Józef
- Marcinkiewicz Wincenty
- Marcinkiewicz Antoni
- Molis Stanisław
- Molis Danuta
- Nienartowicz Marysia
- Parwicka Urszula
- Parwicki Józef
- Piłżys Stanisław
- Piłżys Katarzyna
- Piłżys Genowefa
- Piłżys Teresa
- Roubo Michał
- Sciepura Mieczysław
- Tubin Jan
- Tubin Joanna
- Wojnis Ignacy
- Wojtkiewicz Zofia
- Woronis Anna
- Woronis Marian
- Woronis Walentyna

**Wieczny odpoczynek
racz im dać, Panie!**

wym cmentarzu. Wymordowane zostały całe rodziny. Nie było nikogo, kto mógłby ich pochować, więc dalsi krewni chowali ich na cmentarzach w Beniakoniach (Białoruś), Sołecznikach lub Butrymańcach.

Pani Woronis jak zwykle witała gości z uśmiechem. Według niej, oddawanie czci poległym jest bardzo ważne dla każdego, kto odwiedza pomnik i w ten sposób dokłada się do uczczenia wydarzeń pamiętnej nocy w końcu stycznia 1944 roku.

W uroczystości wzięli udział mer rejonu sołecznickiego Zdzisław Palewicz, radca Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej – konsul Zbigniew Ciosek, posłanka na Sejm Republiki Litewskiej Rita Tamašunienė, wicemerowie Józef Rybak i Waldemar Śliżewski,

Koniuchach jest jedną z najcięższych zbrodni II wojny światowej, której ofiarami padli cywile. Mimo że wydarzyło się to w czasie okupacji niemieckiej (w nocy z 28 na 29 stycznia 1944 r.), zbrodni nie popełnili Niemcy. Grupa 120-150 partyzantów radzieckich otoczyła wieś i około godziny 5 rano rozpoczęła trwający około dwóch godzin atak. Najpierw podpalało dachy domów pochodniami, a następnie strzelano do przerażonych mieszkańców. Zginęło co najmniej 38 osób, a kilkadziesiąt zostało rannych. Przez wiele lat zabronione było mówienie o ofiarach masakry. Fakt, że zbrodnię popełnili radzieccy partyzanci, doprowadził do milczenia w okresie sowieckim, a później też z innych powodów. Można powiedzieć, że dopiero wzniesienie po-

W stolicy

Projekt Narodowej Sali Koncertowej wśród najlepszych na świecie

Powstająca na Górze Bouffalowej w Wilnie Narodowa Sala Koncertowa to ambitny projekt. Zostanie zrealizowany w 2028 roku, już teraz jednak został doceniony przez społeczność międzynarodową. W prestiżowym konkursie MIPIM Awards towarzyszącym targom nieruchomości w Cannes projekt Narodowej Sali Koncertowej znalazł się wśród 4 nominowanych w kategorii „Najlepszy nowy projekt”.

Zainicjowana przez Samorząd m. Wilna i planowana przez prawie dwie dekady wizja zaczęła nabierać realnych kształtów pod koniec ubiegłego roku w wyjątkowym miejscu – na Górze Bouffalowej.

W finałowej czwórce nominowanych projekt Narodowej Sali Koncertowej znalazł się wraz z projektami z Berlina, Ankary i Amsterdamu.

Wileński projekt jest wyjątkowy ze względu na staranny dobór materiałów z zapewnieniem ochrony przeciwpożarowej, izolacji akustycznej i długowieczności. Wykorzystany zostanie beton oraz aluminium i szkło.

Wizja zainicjowana przez władze miasta Wilna, która dojrzewała przez prawie dwie dekady nareszcie zostanie zrealizowana.

Budynek w pełni wykorzystuje naturalne światło dzien-

ne, posiada inteligentny system sterowania oświetleniem oraz skuteczne systemy użytkowania wody. Mobilność zapewnią parking rowerowy i samochodowy, nowy przystanek autobusowy oraz pełna infrastruktura dla osób o ograniczonej sprawności ruchowej.

„MIPIM” jest jednym z najbardziej prestiżowych i największych przedsięwzięć międzynarodowych z branży nieruchomości. Odbyna się we Francji i ściąga co roku ponad 20 tys. profesjonalistów z całego świata: architektów, inwestorów, znawców, konserwatorów zabytków itd., itp.

Dwie nowe tablice pamiątkowe

W Wilnie rośnie liczba czerwonych tablic na budynkach, przypominających o wybitnych ludziach, którzy tu kiedyś mieszkali.

Rada Samorządu m. Wilna zatwierdziła dwie kolejne tablice – na Zarzeczcu umieszczona zostanie tablica przypominająca, że tu w czasie II wojny światowej mieszkała i ratowała Żydów Sprawiedliwa wśród Narodów Świata Aleksandra Drzewiecka, natomiast na Antokolu – tablica upamiętniająca sygnatariusza Aktu 11 Marca, współzałożyciela Litewskiego Ruchu na rzecz Przebudowy Sajūdis Bronisłosa Genzelisa.

Sprawiedliwa wśród Narodów Świata Aleksandra Drzewiecka (1883-1968) zawsze oddana była innym i chociaż pod względem materialnym żyła bardzo skromnie, troszczyła się o tych, którym

potrzebna była pomoc. W latach II wojny światowej ratowała również Żydów. Świadczenia ocalałych potwierdzają, że uratowała

ośmioro dzieci. Niektóre wychowywała sama, inne oddała do sierocińca.

Nazwisko Aleksandry Drzewieckiej jest wśród nazwisk setek innych Sprawiedliwych wśród Narodów Świata na Ścianie Pamięci w Alei Sprawiedliwych Instytutu Yad Vashem w Jerozolimie.

Upamiętnić A. Drzewiecką zaproponowała kustosz, badacz Muzeum Historii Żydów im. Gona Wileńskiego, autorka książek o osobach ratujących Żydów Danutė Selėinskaja. Tablica pamiątkowa zostanie umieszczona na ścianie domu przy ul. Užupio 5.

Samorząd m. Wilna kontynuuje również upamiętnianie sygnatariuszy Aktu Niepodległości Litwy. Na budynku przy ul. Smėlio 3 na Antokolu umieszczona zostanie tablica upamiętniająca sygnatariusza Aktu 11 Marca, współzałożyciela Litewskiego Ruchu na rzecz Przebudowy Sajūdis Bronisłosa Genzelisa (1934-2023).

Tryb segregacji odpadów kuchennych ma już rok

Po wejściu w życie nowego trybu segregacji odpadów kuchennych mieszkańcy Wilna w ciągu nieco ponad roku zebrali do jednorazowych pomarańczowych worków ponad 2,8 tys. ton takich odpadów. By zachęcić mieszkańców do dalszych działań, rolki pomarańczowych worków będą w dalszym ciągu rozdawane bezpłatnie.

Oddzielanie odpadów kuchennych od ogólnego potoku odpadów komunalnych pozwala zwiększyć ogólną wydajność recyklingu, chronić zasoby naturalne, ograniczyć trwonienie produktów i wykorzystać potencjał recyklingu odpadów kuchennych.

Po tym, gdy w grudniu 2023 roku Samorząd m. Wilna i Centrum Zagospodarowania Odpadów Okręgu Wileńskiego rozpoczęły kampanię na rzecz segregacji odpadów kuchennych pt. „Etykieta odpadów” rozdano ogółem prawie 1 mln sztuk pomarańczowych worków na odpady kuchenne.

Od 1 lutego wilnianie mogą nieodpłatnie odebrać po 5 rolek pomarańczowych worków, których według szacunków powinno wystarczyć na cały rok. Ci wilnianie, którzy jeszcze nie segregują odpadów kuchennych, mogą również nieodpłatnie odebrać przysługujący im plastikowy pojemnik na odpady.

Pomarańczowe worki do segregacji odpadów kuchennych i plastikowe pojemniki na takie odpady, jeżeli jeszcze tego nie zrobili, może odebrać każdy mieszkaniec Wilna – niezależnie od tego, czy zadeklarował swoje miejsce zamieszkania w Wilnie, czy nie. Po przybyciu do miejsca odbioru środków do segregacji odpadów kuchennych, należy podać adres swego miejsca zamieszkania w Wilnie.

Od lutego środki te będą rozdawane wyłącznie w starostwach i na składowiskach odpadów wielkogabarytowych. Po zaprzestaniu ich rozdawania w tymczasowych punktach przy centrach handlowych czy w sklepach wilnianie nie doznają z tego powodu niedogodności.

Do pomarańczowych worków można wrzucać wszystkie odpady pochodzenia organicznego – skórki owoców i warzyw, obierki, ogryzki, resztki jedzenia, które nie nadają się do spożycia, fusy z kawy i herbaty, papierowe ręczniki, rośliny pokojowe i ich części.

Wszystkie te odpady należy włożyć do pomarańczowego worka, mocno zawiązać i wrzucić do kontenera na odpady zmieszane.

Wiadomo, kto urządzi strefę SPA w basenie w Lazdynai

Już pod koniec lata basen w Lazdynai będzie miał własną strefę wypoczynku i odnowy biologicznej (SPA). Urządzi ją spółka „Vilmstata”. Wygrała ona przetarg zorganizowany na zamówienie stołecznego samorządu przez spółkę „Vilniaus vystymo kompanija”.

W nowej strefie odnowy biologicznej urządzona zostanie sauna, litewska i turecka łaźnia parowe. Jednocześnie będzie mogło w nich przebywać po 12 osób. Mieszczące się obok jacuzzi będzie mogło pomieścić 17 osób. Z kolei dla najmłodszych SPA zaoferuje dziecięcy basen.

„Wybrany wykonawca miałby urządzić SPA obok basenu sportowego w ciągu siedmiu miesięcy. Tak więc do końca lata basen w Lazdynai będzie oferował pełny pakiet usług infrastruktury wodnej” – twierdzi dyrektorka rozwijającej projekt spółki „Vilniaus vystymo kompanija” Laura Joffė.

Goście SPA będą mogli wziąć prysznic pod natryskami masującymi obok łaźni, zrelaksować się w strefie wypoczynkowej na leżakach, podgrzewanych ławkach i krzesłach przy stołach. Strefa SPA została zaprojektowana zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego.

Otwarty po rekonstrukcji w 2023 roku basen w Lazdynai jest obecnie jednym z najważniejszych obiektów sportowych w Wilnie.

Spółka „Vilmstata” urządzi strefę SPA za około 1,4 mln (z VAT).

Progniza pogody na tydzień

Czwartek 6 lutego	Piątek 7 lutego	Sobota 8 lutego	Niedziela 9 lutego	Poniedziałek 10 lutego	Wtorek 11 lutego	Środa 12 lutego
0°C	-1°C	-2°C	0°C	0°C	0°C	0°C
-2°C	-4°C	-5°C	-7°C	-8°C	-7°C	-7°C
Księżyc: 						
	I 29 NÓW	II 05 1 KWADRA	II 12 PEŁNIA	II 20 OSTATNIA KWADRA		

KALENDARZ CODZIENNY

Czwartek, 6 lutego

Słońce: wsch. – 7.58, zach. – 17.07
Długość dnia – 9 godz. 09 min.
Alfonsa, Amandy, Bogdana, Doroty,
Joachima, Leona

Piątek, 7 lutego

Słońce: wsch. – 7.54, zach. – 17.09
Długość dnia – 9 godz. 07 min.
Alfonsa, Kariny, Romualda, Ryszarda

Sobota, 8 lutego

Słońce: wsch. – 7.54, zach. – 17.11
Długość dnia – 9 godz. 17 min.
Gabriela, Honorata, Jana, Lucjusza,
Pawła, Piotra

Niedziela, 9 lutego

5 niedziela zwykła
Słońce: wsch. – 7.52, zach. – 17.14

Długość dnia – 9 godz. 21 min.
Apolonii, Cyryla, Eryka, Mariana

Poniedziałek, 10 lutego

Słońce: wsch. – 7.50, zach. – 17.16
Długość dnia – 9 godz. 25 min.
Alojzego, Elwiry, Jacka Scholastyki

Wtorek, 11 lutego

Światowy Dzień Chorego
Słońce: wsch. – 7.48, zach. – 17.18
Długość dnia – 9 godz. 29 min.
Bernadety, Łazarza, Marii, Olgierda

Środa, 12 lutego

Słońce: wsch. – 7.46, zach. – 17.20
Długość dnia – 9 godz. 33 min.
Aleksego, Bartłomieja, Benedykta,
Damiana, Maryny, Normy

6 LUTEGO

300 – została ścięta po męczarniach za wiarę Dorota z Cezarei, święta, męczennica.

2000 – w Niemczech zostało otwarte Muzeum Etnograficzne Wileńszczyzny.

7 LUTEGO

1870 – urodził się Alfred Adler, austriacki psychiatra, psycholog i pedagog, twórca psychologii indywidualnej (zm. 1937).

1920 – w Irkucku został rozstrzelany przez bolszewików Aleksander Kołczak, rosyjski admirał, głównodowodzący Białej Armii (ur. 1874); badacz polarny.

1970 – zmarł w Londynie płk Ludwik Bociański, w 1935 wojewoda wileński, w 1939 – poznański (ur. 1892).

1995 – w Niemczech (r. wileński) poświęcono po odnowieniu meczetu tatarski.

8 LUTEGO

1920 – urodziła się w Nowosibirsku Maria Teresa Laskowska (jako Rychter), harcerka „Szafirowej Piątki”, łączniczka AK Okręgu Wileńskiego („Maryjka”), więźniem sowieckich łagrów (zm. 2008).

– Maciej Biesiadecki został pierwszym komisarzem generalnym RP w Wolnym Mieście Gdańsku.

1940 – urodził się w Wilnie Bohdan Paczyński, wybitny astronom i astrofizyk, prof. Princeton University (zm. 2007).

9 LUTEGO

1990 – decyzją Sejmu w Polsce przywrócono godło państwowe – Orła Białego z otwartą koroną.

– dziennik „Czerwony Sztan-

dar” ukazał się z nowym tytułem – „Kurier Wileński”.

10 LUTEGO

1800 – urodził się we w. Stebiaki (r. poniewieski), Kanuty Rusiecki (Kanutas Ruseckas), filomata, wileński artysta malarz (*Żniwiarka*), pedagog (zm. 1860).

1900 – zmarł we w. Łunna (ob. Białoruś) Edward Mateusz Jan Römer, malarz (*Dwoje jeźdźców*) (ur. 1848). Pochowany w rodowej kaplicy w Trokach.

1920 – poprzez rzucenie pierścienia na fale Zatoki Puckiej gen. Józef Haller dokonał uroczystego aktu zaślubin Polski z Bałtykiem.

1940 – rozpoczęła się pierwsza fala masowych aresztowań i deportacji w głąb ZSRR ludności z Kresów Wschodnich (zajętych 17 IX 39).

– na ekranie pojawił się pierwszy odcinek kreskówki *Tom i Jerry* (Jasper i Jinx).

11 LUTEGO

660 p.n.e. – Jimmu Tenno został pierwszym cesarzem (tenno) Japonii; początek państwa japońskiego.

1945 – zakończyła konferencja w Jałcie (tzw. Wielkiej Trójki – ZSRR, W. Brytanii, USA), uformowano powojenny kształt i strefy wpływów Europy.

12 LUTEGO

1870 – urodził się we w. Szony (r. plungiański) Jonas Smilgevičius, litewski ekonomista, sygnatariusz Aktu Niepodległości (zm. 1942).

1920 – urodziła się we Lwowie Danuta Kornelia Gellner, poetka, autorka książek dla dzieci (*Opowieści starej sowy*) (zm. 2003). **WI. P.**

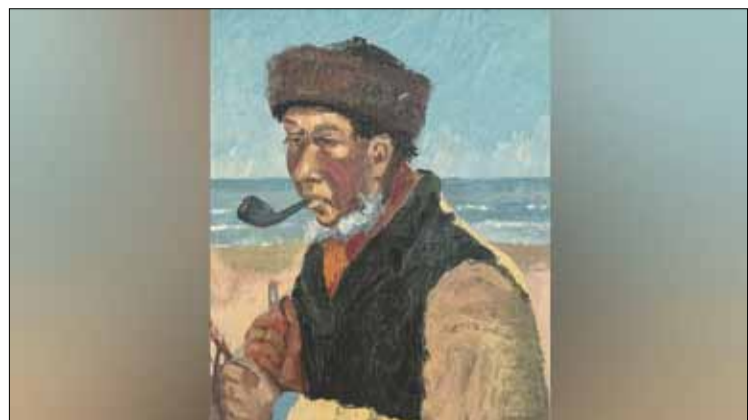
** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Kupili obraz za 50 dolarów.
Okazał się dziełem... van Gogha wartym miliony

Nowojorscy eksperci z zajmującej się sztuką firmy LMI Group International ogłosili, że obraz „Elimar”, kupiony za 50 dolarów na wyprzedaży garażowej w Minnesocie, jest dawno zaginionym dziełem Vincenta van Gogha. Oszacowali jego wartość na 15 milionów.

LMI oparła swoje ustalenia na „cechach stylistycznych” artysty. Firma opublikowała w tym tygodniu 450-stronicowy raport, w którym pojawia się m.in. stwierdzenie, że van Gogh namalował „Elimar” w 1889 r., gdy przebywał we francuskim zakładzie psychiatrycznym. Było to w tym samym miejscu, gdzie stworzył inne słynne obrazy takie jak „Gwiazdzista noc”.

Według LMI w jej zespole znaleźli się eksperci sztuki i historycy, naukowcy i analitycy danych. Ich dowody obejmują analizę pisma w słowie „Elimar” w rogu obrazu, analizę materia-

Eksperci: obraz „Elimar” kupiony na wyprzedaży garażowej za 50 dolarów to ostatnie dzieło van Gogha (fot. LMI Group International)

łów użytych do stworzenia obrazu oraz analizę DNA rudych włosów znalezionych na obrazie, które uznano za należące do malarza.

Raport stwierdza również, że obraz zawiera kilka elementów stylistycznych zgodnych ze znanymi dziełami van Gogha, który zmarł w 1890 r. LMI planuje przedstawić ustalenia raportu grupie badaczy i handlarzy prac van

Gogha. Jeśli dzieło zostanie uwierzytelnione, jego wartość szacuje się na 15 milionów dolarów.

Firma poświęciła cztery lata i wydała ponad 30 tys. dolarów na badania, aby poprzeć swoje twierdzenie. „Elimar” wciąż potrzebuje oficjalnego uznania ze strony holenderskiego Muzeum Van Gogha, aby ostatecznie ustalić, że jest autentycznym dziełem tego artysty.

ŚMIECH NA ZDROWIE

Blondynka dzwoni do koleżanki:
– Spóźnię się na nasze spotkanie, bo stoję w korku.

– A długi ten korek?
– Nie wiem, bo stoję pierwsza.

Babcia mówi do dziadka.
– Może byśmy poszli do kina?
– No przecież już byliśmy!
– Ale teraz podobno jest też dźwięk.

Kobieta u ginekologa.
– Panie doktorze. Już trzy lata jesteśmy z mężem. Chcielibyśmy już mieć dziecko, ale nic nam z tego na razie nie wychodzi.

– No dobrze. Proszę się rozebrać.
– Pan wybaczy, panie doktorze, ale pierwsze dziecko wolałabym mieć z mężem!

– Kochanie, a może wypróbujemy dzisiaj inną pozycję?
– Z przyjemnością, najdroższy... Ty stań przy zlewie, a ja usiądę z pilotem przed telewizorem.

– Kelner, czy codziennie podajecie tu takie niesmaczne żarcie!?

– Nie, w niedzielę lokal jest zamknięty.

– Kelner, hej, kelner!
– Słucham pana?

– Nie odpowiada mi ta zupa.
– A o co ją pan zapytał?

Do lekarza przychodzi facet o wyglądzie zaniedbanym:

– Panie doktorze, odeszła ode mnie żona zabierając dzieci, straciłem pracę, wyeksmitowali mnie z mieszkania, strasznie się rozpiłem, ręce mi się trzęsą, no co robić panie doktorze, co robić?

– Ojoj! – Jako lekarz stanowczo zalecam rzucić picie, ale jako człowiek to nie radzę...

– Wkurwiają mnie klienci, co tylko przyjdą, popatrzą, obmacają towar i wyjdą nic nie kupując.

– Stary, a co ja mam powiedzieć? Cztery córki w domu...

Kowalski pyta Nowaka:
– Dlaczego jesteś taki przygnębiony, Marian?

– A bo pokłóciłem się z teściową i przysięgła mi, że przez miesiąc się do mnie nie odezwie.

– No to co w tym złego? Powinieneś to uczcić i świętować!

– Nie, nie, nie... To było cztery tygodnie temu i dziś już jest ostatni dzień.

Moja dziewczyna cały czas się żali swoim koleżankom, że nie kupuję jej kwiatów.

Szczerze mówiąc to ja nawet

nie wiedziałem, że ona ma jakieś kwiaty na sprzedaż.

Kumpel żali się kumplowi:
– Wiesz, są ludzie którym wszystko przychodzi łatwo, a tobie coś przychodzi łatwo?

– Tak, łatwo się wkurzam.

Dziennikarz pyta marynarza:
– Więc to pan jest tym jedynym marynarzem, który uratował się z zatoniętego statku?

– Tak.
– A jak się pan uratował?

– Byłem wtedy na urlopie.

Dawniej ludzie bali się zostać z gołym tyłkiem, dzisiaj to droga do sukcesu.

Pacjent wchodzi do gabinetu, a lekarz:

– Proszę stanąć przy oknie i wytknąć język.

– Ale dlaczego?

– Aaa... Bo nie lubię tej baby, co mieszka naprzeciwko.

